

vil kunne gennemføre de Bestemmelser, som den fælles Lovgivningsmagt tager. Jeg tør dog antage dette for at være et Spørgsmaal af underordnet Interesse, og man vil vistnok finde det i sin Orden, at jeg ikke her ydeligt kan erklære mig over, hvorvidt det efter min Mening under den ansøgte Forudsætning vilde være nødvendigt at henvende sig til den særlige Lovgivningsmagt eller ikke. Saa meget antager jeg altsaa for at være givet, at Sagen paa en efter min Mening heldig Maade er sat i Bevægelse, og at man tør vente, at de fornødne Skridt i saa Henseende snarest muligt vilde blive gjorte.

Tscherning: [Jeg troer, at al Ret for Bornholm til at have en anden Væbning end den, Loven i Almindelighed bestemmer, er oplyst ved Værnepligtslovens § 8, og altsaa ligger det aldeles til Statens Fællesbestyrelse at ordne det bornholmske Væbningsvæsen, som den finder det passende, selv om det skulde være ved at udtage Mandskab deraf til Tjeneste i Hæren. Hvad jeg derimod ikke troer vilde lade sig gøre, uden at krænke den almindelige Borgerret ligeoverfor Væbningsvæsenet, er paa een Gang at udskrive efter de almindelige Regler og tillige at lade Milicen bestaae. Denne dobbelte Byrde vilde ikke efter den nugældende Lov kunne paalægges Bornholmerne, og jeg troer ikke engang, at man, uden at den særlige Lovgivningsmagt blev indblandet deri, vilde kunne gjøre det Skridt, hvortil den ærede Minister paa en vis Maade hentyder, nemlig at stille den bornholmske Væbning paa samme Fod som Borgervæbningen i Kjøbenhavn og de forskjellige faste Pladser. Jeg mener ikke, at denne Maade ikke vilde være god, men jeg siger blot, at Fortolkningen af § 8 maatte, for at det kunde stee, gaae for sig her i Rigsdagen. Naar derimod Krigsbestyrelsen anordnede en Udskrivning efter de almindelige Regler, brugte det bornholmske Mandskab paa samme Maade som all andet Mandskab her i Landet og opløste Militisen i dens nærværende Form, troer jeg, at det maatte kunne indrømmes efter § 8 i Værnepligtsloven, thi det vilde kun blive en Slags Formsgang, naar de Batalioner, som bleve udfærdige paa Bornholm, udfærdiges til den nye

Milice og Kommanderedes bort derfra til Brug, hvor man vilde, efter som der da ikke var nogen Regel, som sagde, at de paa Bornholm udfærdige Tropper alene skulde gjøre Tjeneste der.] Naar der her slet ikke var Spørgsmaal om Andet, vilde jeg altsaa sige, at jeg troer, at Krigsbestyrelsen i Forbindelse med Lovgivningsmagten kunde ordne Sagen paa denne Maade, men jeg troer, at det egentlig er Hensigtsmæssigheden, der foreligger i dette Spørgsmaal, og i saa Henseende troer jeg, at ethvert Forsøg paa at ordne en Militis i en saa stor og fraliggende Landsdeel som Bornholm, uden der at beholde Kjernen af Mandskabet til Dens Forsvar, vilde, navnlig under nærværende Omstændigheder, være et stort militært Misgreb; jeg taler slet ikke her om den borgerlige Betragtning, men kun om den militære. Naar man siger, at man vil udtage dette Mandskab fra Bornholm for at indlemme det i Hæren og siden benytte Forsærkningsmandskabet og det Mandskab, som har oplyst sin øvrige Forpligtelse i Hæren, paa samme Maade som Borgerne paa de faste Pladser i en Borgervæbning, eller hvad der da bliver tilbage, som Bornholms Militis, saa skal jeg gjøre opmærksom paa, at man bestandigt, naar man bønner om den bornholmske Militis, feiler i et væsentligt Punkt, idet man troer, at Vanskeligheden ligger i at skaffe Mandskabet behørig Dvæls; nei, Vanskeligheden er at skaffe behørig Kommandostab. Naar man øver Mandskabet her, og siden sender det hjem paa Bornholm, faaer man ikke nogen synderlig bedre Militis, end man nu har, thi Feilen ved den bornholmske Militis hviler paa den samme Grundvold, hvorpaa enhver Militis vil strande, naar man gjør det til en betalt Sag at være Officeer i Borgervæbningen eller Militisen istedetfor at gjøre det til en Borgerpligt, hvorefter man vælger og veksler hyppigt. I ethvert Borgerkorps er det Ungdom og Kraft, Mandrigthed og den Dygtighed, som tildeels følger af den legemlige Udvikling, men ikke Indsigt i Krigskunst eller Krigserfaring, som gjør skillen til at befale. Derfor skal man ikke i noget borgerligt Korps, og allermindst i en Militis som den bornholmske, lade Folk graane i Tjenesten og lønne dem smaat derfor for ved Lønningen at lomme dem til at